

بررسی امکان کاشت پاییزه یا بهاره رازیانه، زنیان، انیسون و سیاه دانه در شرایط فاریاب و دیم

احمد اکبری نیا^۱، محمود خسروی فرد^۱، محمدباقر رضایی^۲، ابراهیم شریفی عاشورآبادی^۲

۱- ستادیار پژوهشی و محقق مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی قزوین

۲- دانشیار و استادیار پژوهشی موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع

چکیده به منظور بررسی امکان کاشت پاییزه و یا بهاره گیاهان دارویی رازیانه *Foeniculum vulgare*، زنیان *Carum copticum*، انیسون *Pimpinella anisum* و سیاه دانه *Nigella sativa* و تاثیر آن بر عملکرد محصول اقتصادی این گیاهان در شرایط فاریاب و دیم، آزمایشی در سالهای زراعی ۷۷-۷۶ و ۷۸-۷۷ در ایستگاه تحقیقات گیاهان دارویی الموت مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی قزوین در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی در ۴ تکرار به اجرا درآمد. برای هر یک از گیاهان فوق یک آزمایش جداگانه‌ای اجرا گردید و اثر ۴ تیمار کاشت پاییزه آبی، پاییزه دیم، بهاره آبی و بهاره دیم بر روی آنها مورد بررسی قرار گرفت. نتایج آزمایش نشان داد گیاهان فوق به فصل کاشت و اکتش متفاوتی داشتند. رازیانه و سیاه دانه به علت استقرار بهتر در پاییز، مقاومت به سرما، شروع زودتر رشد بهاره و در نتیجه شاخ و برگ و وزن دانه بیشتر، عملکرد دانه بالاتری داشتند. در حالی که به علت از بین رفتن گیاهچه‌های سبز شده زنیان و انیسون

چهارمین کنگره علوم باغبانی ایران، آبان ماه ۱۳۸۴ / ۴۰۷

در اثر سرمای زمستان، کاشت پاییزه آنها موفقیت آمیز نبود و در منطقه مورد تحقیق امکان کاشت این دو گیاه تنها در فصل بهار می باشد. تمامی گیاهان فوق در شرایط دیم عملکرد دانه کمتری در مقایسه با شرایط فاریاب تولید نمودند. اما در این خصوص نیز واکنش گیاهان متفاوت بود و کمترین کاهش عملکرد مربوط به گیاه رازیانه بود. ارتفاع بوته و وزن هزار دانه تمامی گیاهان در شرایط فاریاب بالاتر از دیم بود.